

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvari. Nareda poljovica.

Oglas, pripisana itd. ...
 Nomen za predbroje, oglas itd. ...
 Kod naklada valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika. ...
 The list na vrijeme ne primi, nego to javi odpravničtvu u stvarnom pismu, za koji se ne plaća postarjina, ako se izvana napiše »Reklamacije«.

Četvrtog računa br. 847-849
 Telefon listare broj 38.

Iskazi svakog člana i političke ...
 Netakani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani nećemo, a nefrankirani neprimaju. ...
 Predplaćeni postarjina stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake, 3 K za ...
 Izvan carinske više postarjine. ...
 Pojedini broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan ...
 Uredništvo: ...

Odgovorni urednik i izdavačelj Stjepo Givič. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trst.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 31. oktobra 1901.

Svršetkom prošloga tjedna bilo je velikoga komešanja u parlamentu, kako ste već u uvodnom članku pisali. Ministar-predsjednik bio je u prvoj sjednici dne 17. oktobra t. g. objavio nacrt, što ikada se ima razpraviti u parlamentu. Po tom njegovom nacrtu imao bi se proračun za 1902. posve razpraviti do pred Božić. A prošloga tjedna, petak dne 25. oktobra, još se je uvijek razpravljalo prešne predloge. Nije se moglo doći niti do prvoga čitanja proračuna. A dok toga nije, nemože proračun u razpravu u proračunski odbor. Onda valja da taj razpravi svega u obće i pojedince, a onda tek drugo čitanje u kući, gdje se razpravlja obćenito, i posebica o svih stvarih. Ministar-predsjednik molio je ili grozio na sve strane, da će položiti svoju čast, a zajedno s njim i ostali ministri, ako se petak bar nepočne sa prvim čitanjem proračuna.

Stranke su se dogovorile konačno da će sve uztegnuti svoje prešne predloge, samo da se može početi sa prvim čitanjem proračuna. Kad je imalo do toga doći dvie su se zaprieke našle na jednom. Prvi upisani govornici za proračun nebijahu pripravni i nehtjede govoriti. S druge strana česki narodni demokrati nisu htjeli uztegnuti svoga prešnoga predloga glede osjeganja radnika u slučajevih starosti i nemodi. Malo jih je, al su ipak zategnuli sa početkom razprave proračuna. Mogli su postaviti i drugi predlog, mogli su to i drugi. Al nije niko, i tako se je pod večer moglo učiniti prvi korak u proračunskoj razpravi.

Prvo čitanje proračuna sa god. 1902.

Teda negda moglo se je stupiti u prvo razdobje proračunske razprave, u prvo čitanje proračuna. U prvanja vremena, do

obstrukcije, nebijale kod prvoga čitanja nikakve razprave. Naprosto izručio se je proračun na razpravu proračunskom odboru. Sad se bijaše zadovoljno, da se je u obće razpravljati počelo. I razpravljalo se je prošloga tjedna petak, pak ovoga utorak, sriedu i danas; i još će se budućega (sada već tekućega. Op. Ur.) tjedna.

Stranke su po pojedinih govornicah izraživale svoje načelno stanovište.

Za tim bržu razpravu proračuna a tim i za vladu izrekao se je prvi excelencia Javoriski u ime poljskoga kola. Od njega se drugo nit nije moglo očekivati. Makar i vrijalo također među Poljaci, oni su uvijek za svakodobnu vladu. Isto tako nije čudo, da se je u ime maloga rumunjskoga kluba izjavio za vladu excelencia Lupul. A nije ni to čudo, da se je za nju izjavio dr. Kathrein u ime katoličke njemačke stranke. Više manje za vladu izjavio se je u ime njemačke pučke stranke Njemač Derschatta, u ime divljaka Njemač Steinwender, u ime svenjemačke stranke (Senerer-Wolf) Njemač dr. Baerleuther, u ime njemačkih liberalaca Njemač dr. Menger i dr. Schücker, u ime njemačkoga veleposjeda njemačkar Schwegel (r. Švegele, Slovenec). Više manje proti vladi izrekli su se Voralberžan Fink, koj se je osobito proti ministru poljodjelstva izrekao. Na dalje socijalni demokrat Pernertorfer, grof Sylva-Tarouca u ime českokog veleposjeda, Zazworka u ime českih agraraca, dr. Kramář u ime mladobuha. Pogačnik naročito u ime slovenske konservativne stranke, dr. Ferjančić u ime slovenske napredne stranke.

Svoje nepouzdanje izrekao je vladi također Talijan barun Malfatti u ime talijanske zajednice. Talijani zahtijevaju za južni Tirol, ili tako zvani Trient autonomiju, talijansku univerzu u

Prsti, talijansko učiteljsko, talijansku obrtnu školu u Puli. Uz toga Talijana oglašio se je također istarski Talijan slački dr. Rizzi. On je tvrdio staru laž, koju pobje sav javni život i postupak č. kr. oblasti, da naime vlada zahtijeva Talijane a protežira Slavene. Za dokaz tomu naveo je, da č. kr. vlada nije dala na potvrdu raznih zakonskih osnova. Al to nije dokaz ni zahtijanja Talijana nit protežiranja Slavena. Onakve zakonske osnove nemože nijedna vlada podastrijeti na potvrdu, ako neće da se o njoj reče da je posve na glavu pala, da je izgubila svako i najmanje čuvstvo za zakon i za pravdu. Nego dakako našim Talijanom hoće se igrati mučenika, da, ako je moguće, budu koga tepca koj bi njim vjerovao, i da već unaprijed uguše pravdni vapaj Hrvata i Slovenaca za vršenjem zakona i za pravdu.

Glavna godišnja

skupština pol. društva „Edinost“.

(Nastavak.)

O položaju.

Zatim uze rieč predsj. Mandić. Slavno občinstvo! Peta točka našeg dnevnog reda glasi „izvješće o položaju“. Ja sam već kazao par rieči na uvodu o našem položaju i primietio, da je isti vrlo tužan, zalogast, nejasan i nesnosan. Nu pošto imademo u našoj sredini muža, koji vidi iz blizine, kako u Beču kuhaju i mješaju (burno odobravanje), koji imade prilike napose sada iz bliza i bolje opaziti, što se proti nama snuje u Beču, zamolili smo ga, da nam on kaže stogod pobliže o položaju, (Dvoranom zaori burni živio Spincić!)

Zast. Spincić. Slavna skupštino, velecijenjena gospodo!

Kao jedinom zastupniku iz područja, u kojem djeluje pol. društvo „Edinost“, dužnost mi je, da s progovorim a pozvat ću to od g. predsjednika, dragovoljno se odazivljem tom pozivu. Ne mojte pakomisliti, da ću vam stogod osobitoga, „novoga pripoviedati.“

G. predsjednik kazao je, da sam blizu tamo gdje „kuhaju i mješaju“ i ako je on prije opazio, da je tu u Primorju glazba prošla ista i samo da se je glavni guslač promjenio, onda mogu i ja isto kazati, da je i tamo gori (u Beču) isti kotao i da se u istomu na isti način mješa, samo što su druge osobe.

Već smo imali 26 obćih javnih skupština pol. društva „Edinosti“ a držim, da se riedko kada moglo stogod novoga pripoviedati. Naše trpljenje i stanje je uvijek isto i meni ne preostaje drugo govoriti nego o tomu, o čemu se je uvijek govorilo, jer promjenilo se nije ništa.

Pod ministrom-predsjednikom B a d e n i j e m, koji je bio postavljen na čelo vlade pred 5—6 godina, pokušalo se je, da se dade nekoliko prava jadnomu slavenskomu narodu. Proti tomu pokušaj pako začelo se je, da otvoreno kažem, postupati revolucionarno u carev. vieću i izvan njega i posljedica toga postupanja nam je znana. B a d e n i j e p a o! Na njegovo mjesto stupio je drugi muž, mirne naravi, grof Fran Thun. Ali i taj muž, koji je imao dobrih namjera, napose pako da čuva i štiti narodna prava, muž, koji je hotio, ondo što je bio B a d e n i j e dao Čehom, uzdržati i na druge Slavene proširiti — taj muž morao je također pasti. Proti njemu su se plele razne spletke, proti njemu radili su razni zastupnici i morao je pasti i dati mjesto namjestniku Grača grofu C l a r y-u, koji je 17. oktobra 1899. odstranio ono nješto prava, što ih bijaše dao Čehom B a d e n i j e, koji je učinio jezikovne naredbe za Česku i Moravsku. Nu košto su Niemci srušili ministar-

Starci moraju se obzirati pri hranjenju na onakovu hranu, koja proizvodi više topline a ne pretrpava odveć i onako oslabljene probavne organe. Ovdje se preporučuju uz lako probavljive, ali ne masne vrste mesa, naročito mlječna jela, slažne i dobre čorbe, vino, začin i tome slično, dakako sve to vrlo umjereno.

Takodjer način zanimanja imade najveće odlučivati u pogledu izbora hrane. Kad se mnogo gibljemo u čistom vazduhu, kad obavljamo kakav težak fizički posao, onda mnogo lakše probavljamo makar i teško probavljivu hranu; seljak ne jede mesa, može se reći, čitave sedmične, a hrani se kruhom, mahunjačama i čitavim nizom manje važnih hraniva, kao prohom, zeljem, krlolom itd.; buduci da on može veće količine hrane uzimati, a da ne opteretiti želuca i uopće su mu probavni organi mnogo jači, nego u onih, koji uvijek u sobi sjede i duševno rade, te je za njih potrebna lakša hrana, meso, čorba, mlieko itd.; buduci je kod njih probavljivanje obćenito slabije i oni moraju uzimati hranu, koja vrlo lako može u krv prijeći.

PODLISTAK.

Hrana i njezin upliv na čovjeka.

Piše A. Porušić.
 (Konač.)

Prekomjerni čisto tjelesni rad kao što i preveliko duševno, naprezanje prouzrokuje, da glada prividno ne osjećamo, no to je samo dokaz prevelikog umora, usljed koga naš živčan sustav oslabi, neosjetljiv postane. Ova neosjetljivost nastaje — o čemu se možemo opreznim posmatranjem lako osvjedočiti — kod mnogih osoba prije iza duševnog nego iza tjelesnog prevelikog rada i naprezanja. No ovo nas ne smije ni najmanje smetati, da ne jedemo, da dakle ne nadoknadujemo istrošenih čestica. Zaak je prevelikog napora i umora naših živčanih organa, kad duže vremena pokraj neprestanog rada ne osjećamo nikakova glada. Upravu to nam ima biti opomenom, da se odmorimo i okriepimo, kako ne bi naš organizam preveć istrošili.

Fiziologija nas uči, da je odrastao čovjek dobro hranjen, kad dnevno od pri-

like jednu dvadesetinu svoje tjelesne težine hrane uživa, predpostavljajući, da je u toj hrani bezdušičnatih hraniva 3:1 po puta toliko, koliko dušičnatih.

Način i vrst hranjenja kod djeteta imade najveći i najvažniji upliv na razvoj i buduću snagu dječijeg organizma. Dječijstvo je ona perioda ljudskog života, u kojoj se organi (ustroj) tiela stvaraju i razvijaju, dok je srednja perioda života ona, koja uzdržaje organsku masu i radinost na najvišoj visini, dočim starost donosi polagano nazadovanje i konsekventno slabljenje izmjene materija i radinosti. Iz toga sledi, da diete mora ne samo toliko jesti, koliko mu je potrebno usljed obične izmjene materija za uzdržanje tiela, nego se mora u mnogo većoj mjeri hraniti, buduci da tielo i svi njegovi organi rastu i razvijaju se. Tkanja su dječijeg tiela drugovajnije složena nego odraslih; kosti su dječije, mekane, mišice imadu više bjelance. Iz toga je lako razumljivo, da se djeca u ranoj i najranijoj dobi moraju vrlo čisto hraniti, da im hrana mora biti lako probavljiva i vrlo izdašna. Prvo mjesto za-

uzimlje orđje mlieko, buduci se sirivo njegovu lako pritvara u bjelance i vlaknivo, a mliečni šećer i fosforno-kiselo vapno itd. jesu najbolja hraniva, da grade meso i kosti kao i druga tkanja djetinjeg tiela. Iza mlieka sledi kruh, čorba, varivo, a kad diete zube dobije, onda meso. Ovdje je zapamtiti, da se mora strogo paziti, kako se nebi želudac kod djece preobteretio; jer mnoga hrana na jednom uživanju tjera krv prema mozgu. S toga treba dječiji hranu češće davati, ali ne mnogo na jedan put, dakle osim obična tri obroka još prije podne i poslie podne, u koju je svrhu najprikladnije komad kruha namazan maslacem, šalica mlieka i voće. I kod odraslih koji su slabunjavji, treba se ovog pravila držati. Zdravi i snažni ljudi toga ne potrebuju, makar da bi njihov želudac mogao veću množinu hrane probaviti, pa neki i pretjeruju u tome; no kroz to nagomilja se više hrane u organizmu, nego što je nužno za izmjenu materija i poslie dječija je toga mnogokrivnost, a poslie opet salo, debljina, koja, kako je već spomenuto, umanjuje sve više i više kako duševnu tako i tjelesnu energiju i radinost.

stvo, koje se je bilo pokazalo nešto pravednijim prema Slavenom, tako su odlučili sada Česi, da sruše ono ministarstvo, koje im je po predstniku dana prava ukinuli; njihova parola koncem g. 1899. bila je: Clary mora pasti i — Clary je pao!

Nastupio je vladu Witek, da na temelju § 14. za kratko vrijeme vodi kormilo države, a malo zatim nastupio je Körber. Pošto nije hotio obnoviti jezikovne naredbe, bili su Česi i protiv njemu i vama je poznato, kako daleko je bilo došlo, kadno je 8. junija prošle godine u noći od Čeha u parlamentu upriličena ona muzika, usljed koje je bio ministar-predsjednik prisiljen, da o pol noći budi Njegovo Veličanstvo, da mu dade dozvolu, da razpusti car. vieće.

Kako vam je kazao g. tajnik, bili su novi izbori i novo car. vieće sastalo se je 30. junija t. g. za prvi put.

Körber došao je sa punom vrećom darova, dakako ne za nas, već za one, koji imaju veći broj zastupnika i veće sile u parlamentu. On je nastupio sa željnicama na Češkoj, Moravskoj, Galiciji, drugim spojemjem Trsta sa Bečom, sa uređenjem riska, novih kanala, sa gospodarskim osnovama itd.

Vlada je nudila razne radnje, da se radnikom dade radnje i da se digne blagostanje sasna naravski, da se zastupnici tim osnovam vlade nisu mogli protiviti, jer bi ih bili kasnije njihovi birači kamovali. To zasjedanje trajalo je samo kratko, jer je već polovicom julija bilo određeno i opet 17. pr. mj. otvoreno.

Dočim je vlada u zimi i u proljeću samo davala i nudjala — sada ona zahtjeva.

Državni proračun bio je predložen već u prvj sjeđnici. Tom prikom oglasio je odmah ministar-predsjednik, da — kako se je sam izrazio — razjasni politički položaj. Vi svi znadete kakav je taj politički položaj i što vlada od naroda i njihovih zastupnika zahtjeva. Njezini zahtjevi dadu se svesti u dve točke. Prvo, da narodi i narodni zastupnici zapostave svu narodna pitanja i drugo, rješili ponajprije proračun, da se uzmogne onda sklapani gospodarske ugovore sa Ugarskom i trgovачke sa stranimi državama napose sa Njemačkom i Italijom.

Već u svojem programu obećao je Körber, da će biti pravedan i objektiv i da će se držati zakona.

Kakva objektivnost, kakva pravednost vlada kod nas i kako se kod nas drže zakona i propisa, gospodo moja, to mora

Probavljanje hrane opaža se po brzem udaranju bila, po nastupu također nešto veća toplina i navala je krvi k mozgu veća; s toga i jest kako tjelesna tako i duševna radinost manja neposredno iza dobrog obroka, nastupi drieljivost a kod nekih osoba dapače i neka slabost. Usljed ova je obavlja kakov rad, neposredno iza jela obavlja kakov rad, neposredno iza jela, nego je potrebno mirovanje za neko vrijeme. Naročito ovo vrijedi za njezine i slabunjavne osobe kao i za mladjarju, koju ne treba odmah iza jela tjerati za knjigu ili u školu, nego treba im barem jedan sat odmora dati, dok se svrši najglavniji i burni dio probave. — Razumije se da treba kod pojedinih osoba obzir uzeti kod izbora hrane na individualne osobine. Tako osobe, kod kojih je česta navala krvi običajna, moraju se hraniti hranom, koja krv razrijedjuje, dakle suslušatom, kao zelenjem, voćem, mliekom, kiselasnim jelima, a manje mesom, a malokrvne osobe bezdušnatom hranom, dakle mesom, jajima i nešto vina.

I godišnje doba imade upliva množinu i vrst hrane. Tako u zimi trebamo više i izdašnjih jela i lakše ih podnosimo i probavljamo, dakle masniju hranu; u ljetu trebamo pak lakše probavljivu hranu kao zeljastu hranu, plodine svakojake, kiselo mlieko, osvježujuća hladna pića itd.

biti svakomu znano, koji se jole malo bavlj javnim življenjem. Zakoni za nas na prosto ne postoje, a ministar-predsjednik dolazi pred nas sa zahtjevom, da zapostavimo narodna pitanja!

Ministar-predsjednik priznao je u svojem govoru 17. pr. ruj. pa makar i neizravno, da svi narodi ne uživaju ista prava. On je naime rekao: ako bi ja hotio još pravedniji biti i pravedno vladati sa svim narodima, još bi se koja stranka našla, koja bi sve osumnjčila, da sam pristran. Time je Körber priznao, da njegova vlada čini, da se temeljni državni zakoni prema svim narodom ne vrše i da se sa strane same vlade tlače koliko prava toliko temeljni državni zakoni.

A zašto bi imali narodi i njihovi zastupnici zapostavljati svoje narodne težnje? To nam jasno kaže Körber u svom govoru: jer se država nalazi u pogibelji. God. 48., 59., 66. a da drugih niti niti ne imenujem, moralo se je ozbiljno boriti za državu, jer su drugi narodi htjeli osvojiti naše pokrajine, a sada se nalazi država u pogibelji radi gospodarskih pitanja. I košto je onda pozivala vlada svoje mile narode, da spase državu, tako i sada zove te narode, koja inače samo tlači. *Spasite državu, spasite monarhiju, zapostavite svoje narodne težnje i budite jedan narod proti Ugarskoj i proti drugim državam!*

Tako nas pozivlje vlada.

Kazao sam Vam, što vlada želi od svojih naroda, koji joj plaćaju porez u krvi i novcu, i s kojima različito postupa a sada ću Vam kazati sa par riječi, što će na to zastupnici pojedinih naroda. Niemci, bili oni liberalci, nacionalci, radikalc, klerikalci i kako se već zovu, oni su zadovoljni. Oni su izučeni u narodnom pogledu i na škodu drugih narodnosti, oni u gospodarskom pogledu imadu što žele. Vama je poznato kako „Neue Freie Presse“ čezne za tim da se Körber uzdrži, a to je najbolji znak, što možemo mi očekivati od takve vlade. „N. Fr. Presse“ je sada sladka i ljubka, najveća širiteljica morala, ona sada misli samo na dobro ljudstva i monarhije i na jednom zaboravila je, što je sve počinila proti monarhiji i proti svemu ljudstvu. Iz njenoga čitanja jasno se razabire kako su Niemci zadovoljni.

Vidilo se je to najbolje prekučer, kad no su svi Niemci zaključili, da će raditi na to, da se odstrane sve zapreke, samo da se proračun razpravlja i u petak uztegnuli i Wolf i Šenerer sve svoje prešne predloge, samo da se zadovolji Körbera.

Talijani su dvostruki: oni iz Tirola morali bi simpatizirati s nama, jer košto njima Niemci krivicu čine, tako ju čine nama primorski Talijani; ali pošto su u druženju sa primorskim Talijanima, drže s njima. Premda im se ne čini onakva krivica, košto nama, ipak bi htjeli imati autonomiju. Nu oni nisu kadri spriječiti djelovanje parlamenta; oni znadu samo strašiti, nu kod im se pokaže zube, onda su odmah mehki, jer znadu, da su odvisni od milosti c. kr. vlade.

Naši primorski t. j. istarski, tršćanski i gorčki Talijani nisu također zadovoljni, i znate zašto? Radi toga, jer još živimo, jer nas još nisu sve pomorili i jer nije tako lahko pomoriti nas. Oni bi bili samo tada zadovoljni, kad bi nas mogli sve pomoriti.

Česi, koji su srušili Claryja, i koji su onemogućili djelovanje u prijašnjem državnim saboru, hoće da čine opoziciju, ali do skrajnosti, reć bi, neće ići i to s razloga, jer, košto mi je jučer kazao jeddan od njihovih uvaženih muževa, jer smo mi Slaveni u obće premečki, jer imademo kojekakvih obzira i ako nam se reće sladku besedu ili ako nam se baci koricu kruha, već smo mekani. Mi nismo tako tvrdi, košto znadu biti Niemci.

U ostalom Česi su drugičiji nego li su bili pred pol godine, jer ih je vlada gledala čim više zasititi u gospodarskom i kulturnom pogledu.

Školaki proračun iznaša ljetos 4 milijuna kruna — više nego drugih godina — većina toga viška de na škole u Češkoj; isto tako dala je vlada Česima i u gospodarskom pogledu mnogo toga, tako primjerice za regulaciju glavnog grada zlatog Praga i drugih čeških gradova 16 milijuna kruna.

To dakle zadržuje Čeha, te bi se teško opravdali pred svojim savjesti i pred svojim biraćima, ako bi bili proti proračunu.

Poljaci su, rekao bi, nekako prehladjeni; oni su nekako nezadovoljni, jer se je Čehom dalo više, nego njima; nu oni po gotovo neće prećuti parlamentarnog rada i to radi toga, što oni već mnogo toga imadu. Oni su posjedujući narod a sa Rusini postupaju po prilici onako kao Talijani s nama. Sam njihov predsjednik vitez Jaworaki izjavio je već, da će Poljaci sve moguće učiniti, da uzmogne parlamentarni voz napried.

A kako mi, Hrvati i Slovenci?

Sistem sam već je tako udešen, da nas hoće da unište. Razdijeljeni smo u dvie polovice, da nas uzmogne lakše tlačiti; i ako vrieda za ikoga one glasovite rieči iz god. 1867, kadno se je sklapano dualizam: da će naime Niemci na jednoj strani, a Mađjari na drugoj strani Slavene o zid pritiskati — to vriede ponajpače za nas Hrvate i Slovence.

Kako postupaju Mađjari u Hrvatskoj i kako tamo Hrvate bagateliziraju, vidilo se je ovih dana razpuštenjem sabora i razpisani novih izbora. Sabor se bje sastao, da razpravlja i čim bijahu izabrani zastupnici za mađjarski sabor, bio je razpušten i naložilo nove izbore, koje se ima obaviti u samih 14 dana.

Kako je pako u ovoj polovici, to Vam je svima znano; dapače ondje, gdje bi se eventualno dalo štogod postići, tamo su začele narodne stranke onaj nesretni bratoubojnički boj; napose u Kranjskoj i po Goriskoj.

Zastupnika Hrvatsko-slovenskih na car. vieću imade samo 25 i ti su razčepkani u tri skupine! Ako bi bili zajedno u jednoj skupini, onda bi po gotovo u važnim i odlučujućim časima štogod postigli. Nu pošto su tako razdijeljeni, tko hoće da na njih račun, s kim da stupa u dogovore?

Mi Hrvati i Slovenci ne samo, da nemamo od prije nikakvih prava u narodnom pogledu, ne samo da nam se ništa ne daje i za buduće ništa ne obećaje u narodnim pitanjima, već se od nas usuprot zahtjeva, da zapostavimo narodna pitanja, premda nam se niti u gospodarskim pitanjima ništa ne daje, osim koje biljade kruna za nevelju da ne umremo i da budemo još ovdje, da uzmognemo, kad bude potreba, braniti monarhiju kad bude ista u pogibelji.

Imamo li, pitam sada, usljed toga zdavajati? Mislim, da ne!

Iz izvješća tajnika čuli ste, kakvu moć su pokazali tršćanski Slovenci prigodom izbora za car. vieće; moć osam prema deset! Oni, koji su govorili i trubili, da je Trst talijanski, dobili su 10.000 glasova, a oni, za koje su govorili, da ih nema, dobili su 8000 poštenih glasova!

Tih 10.000 glasova dobili su Talijani ne samo prevarstvom camore već i pomoću c. kr. vlade!

Tu moć opjimo mi sami iz sebe usprkos svim protivština sistemima i postupanja camore, uzdajuc se, jedino u Boga i u sebe.

Samo tako napried! Uspjeha imadete Vi u Trstu napose na gospodarskom polju, a i mi u Istri imademo ih — ali, opet ponavljam, sami od sebe i usprkos protivština ne samo talijanske camore i irendentizma, nego i onih, koji su dužni, da nas podupiru i za koje mi dajemo kry našu i naš novac.

Ne možmo zdavajati, gospodo! Mi se doduše moramo zanašati samo na se i na

svoje sile ali zanašajmo se i na to, da ovakvo stanje ne može potrajati dugo.

U Beču na dvorskoj palači napisano stoji: „justitia fundamentum regnorum“ (pravednost jest temelj država) nu isto tako vrijedi i ona: „justitia deperimentum regnorum“ (nepravednost jest propast država) i time svršavam!

Govor zastupnika Spiničca kao da je elektrizirao skupštinare, koji udariše u dugotrajno burno odabiranje i povlađivanje. (Sledi.)

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Fr. Kade si bil, Frane?
Fr. Na maši.
Jur. A jeli bila predika?
Fr. Dakako! po užanciji.
Jur. A ča si dobra kapil?
Fr. Sajeja, jednu kurjožu. Plovan je rekla meu drugo, da zlamenovani — čoravi, hrbavi, cotavi, ne mogu sami napred, da jim je do potrebi jedan šćap...
Jur. A viš ti! Zato naši zlamenovani Rosović, Garinov, Pauk, drže se Vlasteli, jer nemoreju sami napred...
Fr. E, a zać drugo.

Fr. Ce da su ga zbankali?
Jur. A kega?
Fr. Susćanskoga anziana.
Jur. A ki?
Fr. Oni od komuna iz malca Lošinja.
Jur. Ce bi reć.
Fr. Da jih ni već komodal.
Jur. Nukol jadan, ce ni znal da ki s gospodom crišnje zoblje, da mu repi ostaju.
Fr. Gore mu je već; kako je on izdal svoju braću, tako mu gospoda vraćaju.

Razne viesti.

Mjestne:

Svi Sveti i dušni dan. Dne 1. i 2. t. mj. proslavili smo po davnom običaju blagdan Svih Svetih i dušni dan. Uspomena na naše mile pokojne. Prvog dana posle podne kitilo se groblje cviećem i voštenicami te je svatko nastojao, da uredi komadić zemlje, koja krije kosti njegovih dragih. Na dušni dan hrlije je mlado i staro, mužko i žensko na groblja, da se pomoli tko za oca, tko za dobru majčicu, tko za milu kćerku, tko za sladkoga sina. Tužan je to i žalostan dan posvećen uspomeni naših dragih pokojnika, koji se preseliše u bolji život, i koje nesmijsmo i nemožemo ni preko kroja zaboraviti. Počivali u miru!

Umirovljenja i imenovanja kod činovništva vojne mornarice. G. Stanislav Budisavljević od Predora, dosadnji generalni komisar u Beču, umirovljen je, a na njegovo mjesto imenovan gosp. Jaroslav Helleparth, dosadnji nadkomisar I. reda te ravnatelj upraviteljstva kod arsenalskog zapovjedništva u Puli.

Gosp. Hellesparth slovi kao izvstan i svjestan činovnik te se radi toga veselimo i mi njegovom imenovanju generalnim komisarom.

Novi prošli sastolnoga kaptela u Puli. Kada smo čitali nedavno u talijanskih listovih, da će biti imenovan prošlom sastolne crkve u Puli bivši državni zastupnik župnik-dekan g. Adam Zanetti iz Fiumicella u Furlaniji, na tu vijest se niti neobazremo, nedajući njoj nitakve važnosti. Ta čemu bi se išlo tražiti sposta izvan biskupije, kad imade u njoj sposobnih i vrijednih svećenika? Pa ipak dogodilo se ono, o čemu nismo mogli ni sanjati. Što čemo još doživjeti u našoj tužnoj Istri? U porečko-puljskoj biskupiji ne brine se nitko za odgoj hrvatskoga svećenstva, a za Talijane dovaža se eto svećenstvo iz drugih biskupija!

Promaknuće u arsenalu vojne mornarice. Uprava arsenala vojne mornarice u Puli promaknulo je u brodograditeljskoj radionici g. Josipa Burkerta na mjesto nadstrojnika one radionice; a u radionici strojeva g. Josipa Arbello na mjesto nadstrojnika iste radionice; meštri Santo Ranzato, Vinko Stefi i Matej Bljak promaknuti bijahu na mjesto glavnih poslovođa, predradnik Juraj Bole, promaknut bje na čast podmajstora. — Arsenalski radnik, kad hoće da postane majstor, treba da se podvrgne izpitu usposobljenja i ako ga dobro položi, bude promaknut na čin majstora, postaje vrstom podčinovnika sa mjesečnom plaćom i dobrom mirovinom; nosi uniformu i paše sablju.

Starijim radnicima našega roda bilo je teško podrgavati se takovim izpitima, jer u njihovo vrijeme nije bilo škola, a da ih uče teorija koja se zahtjeva, a pod starost se ne da učiti. Tako su bili zapostavljeni ljudi koji su bili vrlo vješti i izkusni u svom zanetu, ali jim je falilo malo teorije, prema modernim zahtjevima.

Naši zastupnici u delegaciji, a u zadnjem zasjedanju uprav česki zastupnik Kaftan, po naputku zastupnika prof. Vj. Spintića, podigli su glas na korist naših radnika i zahtjevali, da vrijedni i marljivi radnici, osobito oni hrvatsko-slovenske narodnosti, koji su podpuno sposobni u svome poslu, a nemogu se podvrgnuti teoretičkom izpitu, budu službeno promaknuti.

To su naši zastupnici i dosegli. Sada su bila promaknuća u arsenalu, i među ostalim promaknut je na čin c. i. k. majstora i gosp. Matej Fajdiga, bez izpita već službenim putem.

Mi se dvostruko tomu radujemo; i zato, što je nastojanje naših zastupnika imalo uspjeha, i zato, što je promaknut prvi naš g. Matej Fajdiga.

U Puli svatko pozna toga veseloga i dobrog čovjeka. Rodom iz Postojne, znao si je trudom i štednjom sagraditi lepu kuću, dobro odgojiti djecu i steći ljubav i slovanje od svih koji ga poznadu. A uz to je ostao uvijek dobar rodoljub i jedan od prvih u svakom narodnom poduzeću. Da je član starešinstva „Istarske Posušnice“, a član naše „Citauice“ od njezina postanka, više puta u njezinoj upravi, oš uvijek je marljivo pohadja i čita običnoj „Slovenski Narod“. On je tamo kao neki nestor i svi ga nazivlju samo „oče Mateuz“.

Dok se od srca radujemo njegovu napredku te mu iskreno čestitamo, postavljamo ga primjerom i onim slabijima, koji se obično brišu iz „Citauice“ kad togod avanciraju, i onim kukavicama, koji neće da pristupe u narodno kolo, oje se da nebi bili zapostavljeni.

Eto, „oče Mateuz“ nije se ničesa boio, nije tajio svoga Slovenska, pak je psegao što mnogi od onih obzirnih neće. ljudi, eto vam primjera!

Sa pošte. Jučer po podne poslali smo kupiti na poštu 200 maraka po 3 heca. Dotični činovnik, dao ih je samo polinu, a više da neda jer da rabe njemu! danas poslali smo opet po 100 komada

istih maraka, a dotični činovnik izvjavio je jednostavno da ih nema! Što je to gosp. Frank?!

Velike žrtvene pomirnice na Golgoti ili pripoviest o muki i umiranju Isusa prikazivati će sutra skolskoj mladeži 1/5 sati poslije podne starobavarsko društvo pod ravnanjem g. Ed. Allscha u dvorani „Apollo“ (via Tradonico). U subotu i nedjelju biti će opet predstave. To društvo davalo je svoje predstave po celom slavenskom jugu sa izvrstnim uspjehom. Preporučamo onim, kojih zanima, da ne zaborave posjetiti te predstave.

Neoreća u vojsmatel. Vojska c. i. k. mornarice Valentin Kolarić hotio je neko noćići izaci neopaženo iz vojašnice i to kroz prozor. Skočiv iz prozora sa l. kate na ulicu pade tako nesretno, da si je slomio nogu i da se je inače ranio. Prenešen bijaše u vojničku bolnicu.

Pokrajinske:

Glasovi o promjeni na namjestništvu u Trstu. Iz Trsta nam pišu, da se lamo pronoši glas, da će c. k. namjestnik g. prof. Goess biti premješten iz Trsta u Tirol u istom svojstvu. Tirolski namjestnik Merwelt imao bi odstupiti.

U Trst imao bi doći kao namjestnik grof Giovanelli, dvorski savjetnik i podpredsjednik doljno-austrijskog namjestništva.

Grof Giovanelli poznat je u našem Primorju, jer je obnašao prije čast c. k. savjetnika i izvjestitelja u školskih poslovih kod c. k. namjestništva u Trstu. Idemo da vidimo, koliko je istine na ovih glasovih.

Imenovanje učitelja u Istri. Ravnajući učitelji III. reda bijahu imenovani: g. Frane Zec, sada privremeni učitelj na pučkoj školi u Poljicah, na javnoj pučkoj mješovitoj školi na Korniču; privremeni učitelj javne pučke škole u Nerezinac g. Fran Katarinić u istom mjestu; učiteljicom III. reda na javnoj pučkoj u Izuli tamošnja podučiteljica gđa. Olga Corsi. Na talijanskoj pučkoj školi u Brtonjgiji podučavali su do sada podučitelji dočim će od sada biti imenovane na istoj školi učiteljice III. reda.

Prve vijesti o izborih fiducijara. Koliko nam je poznato oglaseni su do sada prvi izbori fiducijara u koparskom političkom kotaru. U tom kotaru u izvanjskih obćinah birati će se sljedećih dana:

Obćina Piran birati će dne 16. t. mj. 5 fiducijara od 9—12 sati prije podne u Kaštelu (Castelvenere).

Obćina Roč birati će dne 18. t. mj. od 11 sati u jutro do 3 sata po podne u Roču 6 fiducijara.

Obćina Klanec birati će dne 19. t. mj. od 10 sati u jutro do 1 sata po podne 5 fiducijara u Klancu.

Obćina Pomjan birati će dne 15. t. mj. od 8 sati u jutro do podna u Pomjaju 5 fiducijara.

Obćina Kopar birati će dne 16. t. mj. od 9 sati u jutro do podna u Skočianu 5 fiducijara.

Obćina Milje birati će dne 20. t. mj. od 8 sati u jutro do podna 8 fiducijara u mjestu, koje će se naknadno priobćiti.

Obćina Dekani birati će dne 21. t. mj. od 9 sati u jutro do podna u Dekanih 12 fiducijara.

Obćina Buzet birati će dne 22. t. mj. od 9 sati u jutro do 4 po podne kod sv. Uldarika 25 fiducijara.

Obćina Izula birati će dne 20. t. mj. od 9 do 11 sati prije podne u Kortah 1 fiducijara.

Obćina Marezige birati će dne 21. t. mj. od 9 sati u jutro do 2 po podne u Marezigh 5 fiducijara.

Obćina Dolina birati će dne 22. t. mj. od 9 sati u jutro do 2 po podne u Dolini 10 fiducijara.

Izbori za sabor u obćini Kastav. Kako nam od tamo javljaju obaviti će se

po obćaju izbiri u izborničtvu gradova u gradu Kastavu, a u izborničtvu izvanjskih obćinah kod Šmitića u selu Belčić izpod Kastava.

Izbornih sekcija neće biti — kako smo već u zadnjem broju javili — i tako će svi obćinari birati na jednom biralištu u Belčić. Dan izbora nije nam još poznat za izvanjske obćine.

Iz Pazina nam javljaju dne 29/10. Danas vršila se kaznena razprava proti Karlu Bratulić Glavičanu, krečmaru u Kamuzovoj kući u Pazinu, radi uvriede poštenja.

Tužili ga gg.: župnik tinjanski Edo Gržetić, župnik šupetarski Liberat Sloković i načelnik Šime Defar.

Taj glasoviti Karlo Bratulić uzeo si za zadaću, da će u svojoj kreči prevariti kmele tinjanske mjesne obćine u gora Talijane, te mu je u tu svrhu bila prava skrb, da ljude omrazi od duhovnih i svjetovnih poglavara.

Govorio je javno, da spomenuti g. župnici i načelnik uče krivu vjeru i daju krivu nauku i da će on pljunuti na nje prvi put što jih sret makar na sried trga.

Ali tužnomu Karlu se podrznulo, jer je bio odsudjen na dva tjedna zatvora i plaćez svih troškova. Obe stranke uložiti će utok.

Tako mu se stalo malo na rep, a za čudno je, da naš župnik i načelnik nisu još proti zlobnom klevetanju i ogovaranju krizanskih „mačka“ tužbe učinili.

Nu što nije bilo, može biti.

Novi oružnička postaja u Črnomkalu — obćina Dekani — ustrojena je u djelokrugu zemaljskoga oružnočkoga zapovjedništva br. 7.

Mjesta učitelja. Zemaljski odbor u Poreču predložio je c. k. zemaljskomu školskomu vieću za Istru, da otvori natječaj za ravnajuće učitelje III. reda na javnim pučkim školah sa hrvatskim naukovnim jezikom u Poljicah (otok Krk) i u Štivanu (sv. Ivan — otok Cres).

Električna željeznica Matulje—Opatija—Lovran. Zemaljski odbor u Poreču poslao je usljed zaključka zemaljskoga sabora obćinam Volosko, Lovran i Vepriinac obrazac za revers, koji imadu podpisati i kojim će protujamčiti zemaljskoj zakladi u Poreču za dvie trećine onoga iznosa, što će ga pokrajina preuzeti za uplatu prvotnih dionica za gradnju uzko-tručno električne željeznice Matulje—Opatija—Lovran. Ujedno bijaše javljeno knezu Alfredu Wrede, koji imade koncesiju za gradnju te željeznice, da imade biti sjeidište, odnosno črštva u jednom od ovih mjestaja: Volosko, Opatija, Lovran ili Vepriinac.

Drzovitost željezničkih činovnika. Tršćanski „Edinosti“ pišu sa postaje Herpelje—Kozina, da tamošnji željeznički činovnici ne samo, da nepoznaju našeg jezika, već ga mrze i da čak podređenim radnikom brane govoriti tim jezikom ni međusobno ni sa strankami. Svakomu radniku da se zagrožiše, da će ga otjerati iz službe, budeli li govorio svojim materinskim jezikom. Nekoga radnika, da su iz službe otjerati radi toga jer nije na njemački nagovor znao odgovoriti. To je skrajna drzovitost! Dopisnik rečenog lista pozivlje obćinska poglavarstva iz Materije i Klance, da se oglase i prosvjeduju proti tako nezakonitom postupanju željezničkog činovništva: kod ravnateljstva u Trstu. Ujedno moli naše zastupnike u Beču, da zapitaju ministra željeznica, da li odobrava takvo sablaznjivo postupanje željezničkih činovnika.

Mi smo stalni, da ministar željeznica neodobrava i nemože odobravati takvog postupanja i da će on — bude li se ga za to upitalo — pozvati na red gospodu njemačke činovnike, koji nemogu čuti našega jezika. Ako njim nije pravo među našim narodom naš kruh jesti, neka se sele među Niemce i neka budu uvjereni, da nećemo za njimi žaliti.

Za poduku u poljedjelstvu u pučkih školah. Zemaljski odbor u Poreču upitao je za savjet zemaljsko kulturno vieće kako, bi se imalo razdijeliti vladinu podpuru od 800 kruna, odlučenu za poduku o poljedjelstvu na pučkih školah.

Crkva u Cerovlju. Veleč. g. Blaž Dekleva, župnik u Cerovlju zahvaljuje se onim plemenitim osobam u Trstu, koje mu priskočiše novčani sredstvi na pomoć, da nabavi potrebite predmete za ured nove crkve B. D. Marije u Cerovlju. Kroz punih 7 godina bijaše tamošnja župna crkva zatvorena — jer nebijase više za porabu. Pošto je pučanstvo veoma siromašno, uzeše novac kod posujilnice prošle godine i sagradiše si novu župnu crkvu. Ova je pako prazna i radi toga obraća se na pobožne osobe, da bi mu pomogle urediti crkvu na čast Majke božje, kro što učiniše bogoljubne osobe u Trstu sakupiv i doposlov mu 219 kruna.

Iz drugih krajeva:

„Uviek ista pjesma.“ Pod tim naslovom donasa glasilo zagrebačke nadbiskupije vrlo zaslužni „Katolički List“ na uvodnom mjestu u br. od 31. oktobra vrlo krasan članak o pravu i dužnosti svećenstva baviti se politikom. Taj članak probiđiti ćemo u cjelosti čim nam prostor lista dopusti, jer je to živo pitanje za naš narod u Istri, gdje bi htjeli ne samo naši narodni protivnici, već i oblasti, da se naše velezaslušno svećenstvo nebavi sa politikom i da prepusti nevoljni narod na milost i nemilost njegovim vjerskim i narodnim dušmanom.

Djački nemiri u Inomestu. Austrijska vlada, koja pogoduje u svemu našim Talijanom, ustrojila je na njemačkom sveučilištu u Inomestu (Innsbruku) više profesorskih stolicah sa talijanskim naukovnim jezikom. U tom pogledu imadu osobito djaci pravnčkog fakulteta takove polakšice, da mogu sve izpite polagati u talijanskom jeziku. U novije doba ustrojila je vlada novo profesorsko mjesto za civilni postupnik te je dne 29. pr. mj. imao da započne svoja predavanja iz tog predmeta profesor Menestrina. U dotičnoj dvorani sakupio se prije predavanja oko 60 talijanskih, a oko 200 njemačkih djaka. Bijaše što u dvorani što na hodnicih. Stupir u dvoranu profesor Menestrina i pratnji talijanskih profesora Pacchioni-a, Lanze i Galante-a, pote talijanski predavači. Njemački djaci stadu odmah bućiti, zviždati i batinami po klupah udarati. Talijanski djaci odgovoriše pleskanjem i odobravanjem profesora. Dekan pravnčkog fakulteta pote djake miriti, ali neopravi ništa. Zatim dodje rektor te Menestrina hoće da predaje, nu njemački djaci zaprieči ga bukom. Njemački djaci zapjevase na to njemačko-narodnu himnu a talijanski himnu Trenta. Jož je kušao jednom Menestrina progovoriti, ali mu djaci nedovoljše zahtjevajuć, da predaje u njemačkom jeziku. Na to se profesori odatijše iz dvorane dočim su djaci jedne i druge narodnosti i nadalje pjevali i bućili. Konačno izvajiše njemački djaci, da će izgred ponoviti bude li hoćio profesor Menestrina još talijanski predavati.

Radi tih djačkih izgreda uznemireni su silno Talijani južnoga Tirola, te se obratiše odmah brzojavno na talijanski klub u carevinskom vieću moleći za pomoć. U sjednici carevinskoga vieća od dne 30. t. mj. interpellirao je zastupnik barun Malfatti sa drugovi carsku vladu radi tih izgreda zahtjevajuć zadovoljiti talijanskomu profesoru i talijanskim djakom. Zauziteljni smo, kako će svršiti taj njemačko-talijanski sukob u Inomestu.

Zakop proti pljanstvu. Iz Beča nam pišu, da kanji ministarstvo predložiti opet na razpravu zakonsku osnovu proti pljanstvu. Kažemo opet, jer bijaše takova osnova jur predložena, nu do razprave o njoj nije došlo. Ni sada nije stalno, da li će se o novoj takvoj osnovi razpravljati,

jer ima vlada i drugih prešnijih osnova, za koje ne zna, hoće li postati zakoniti.

Zakon proti pijanstvu bio bi i kod nas svakako na svojem mjestu, jer se u nekojih pokrajinah, strašno širi ta kuga. Većega zla nema valjda nego li je pijanstvo, jer iz njega proizilazi mnoga druga zla. Čovjek-pijanica, ubija se tjelesno i duševno, zapravlja svoj možda teško zasluženi novac i imetak, nesređuje sebe i obitelji. Od pijanice nikad dobra gospodara, valjana oca obitelji ni vrijedna državljana.

Već godine 1877. stupio je u krieopst zakon proti pijanstvu u Galiciji i Bukovini, gdje je narod silno propadao duševno i tjelesno zbog neumjerenog uživanja spiritoznog pića, osobito raznih vrsti rakije. Glavnije ustanove onoga zakona prešle bi u novi zakon, što ga kanj vlada predložiti i koji bi vrijedio za sve kraljevine i zemlje zastupane na carevinskom vijeću.

Na temelju novoga zakona proti pijanstvu kaznjene bi bile ne samo one osobe, koje prouzrokuju javnu sablazan zbog pijanstva, već i krcinari i prodavači žestokog pića, koji pružaju prekomjerno pogibeljnu pijaču ljudem za novac. Ovim bi se u težih slučajevih oduzelo pravo točenja vina, piva i žestokih pića, što bi bilo posve u redu.

One osobe pako, koje bi se tečajem jedne godine tri puta kaznilo radi pijanstva, mogla bi politička oblast izključiti od položaja krcinara, gostiona i prodavaonica žestokog pića.

Vlada misli i na to, kako postupiti proti onim osobam, koje davaju na dug pijanicam vino, pivo, i druga žestoka pića, i koje se često ogriješ tim, da jošte podupiru pijanice u pijanstvu.

Da pravo kažemo, mi bismo radošno pozdravili oštar zakon proti pijanstvu i proti onim, koji pijanice podržavaju, jer je pijanstvo prava rak-rana na ljudskom društvu, koju valja liečiti radikalnim sredstvi. Dobro nam dakle došao zakon proti pijanstvu i proti neumjerenom uživanju žestokih pića!

Književne:

Novo knjige. Primili smo sa zadovolšću:

„Fuma Gordjejev“ od Maksima Gorkoga, prevod sa ruskoga. Tisak i naklada dioničke tiskare. Ciena K 240 sa postarinom K 260.

To je jedno od najboljih diela ruskog pripovjedača, a crta u njemu trgovačke tipove južne Ruske i propast mlada trgovca dobra čudi a nedostatne izobrazbe.

„Nekolik povješćih predsudki o srbsko-chorvatské národní otázce“. Napisaó Rud. M. Zahradnik, preliškano iz „Naših listá“. Prag 1901 u nakladi pišćevo.

Pisac povjешćim dokazima zagovara hrvatsko ime i narodnost u Bosni Hercegovini.

„Priprava na smrt“ ili promatranja duhovnih istina. Napisaó sv. Alfons li-guorski, preveó O. Fra Ambro Miletic u Mostaru, tiskom hrvatske dioničke tiskare.

Razni prinosi:

Na vjenčanju gosp. Luke Mihovi-lovića sa gospojicom Marijom Skoko u Premanturi sakupilo se K 580 na korist puljske podružnice Družbe sv. Cirila i Metoda. Zahvaljujemo i čestitamo!

Za istu podružnicu poslao gosp. Peter Prpic iz Požege K 16, sabranih u krugu domobranskih častnika. Gosp. župnik Luka Kirac sabrao na rokovo kod gosp. župnika Iv. Rukavine u Krapinskim toplicam K 10. G. Niko Mardešić u Pulj, darovao K 5. G. Lovro Morgan iz Draže poslao K 4.

Za družbu sv. Cirila i Metoda poslao g. M. Curic, pristav u Glini K 19. G. prof. I. Benigar u Zagrebu poslao sakupljenih u veselom društvu K 8. Gosp.

Marko Vlačić Stamošvac iz Erguda kod Labina poslao K 6; sakupljenih u društvu gospode D. Blažine Elića, D. Glušića i drugih.

Za djačke pripomoćno društvo u Pazinu, sabrao g. župnik Luka Kirac iz Ližnjana u kući g. I. Rukavine, župnika u Krap. Toplicama K 10. G. Niko Mardešić u Pulj darovao K 2.

Za vatrom nastradalog seljaka Ivana Krbavčića iz sela Majeri kod Sovinjaka darovao: gg. Fran Glasar K 1, Lučić Mihovil K 2, Poropat Ivan 30, te J. K. 70 h. Živili darovatelji te se množili!

Pređplata „Naše Sloge“ tekom mjeseca, septembra u krunama: I. Š. Draguč 2, D. M. Plešće 6, I. Ž. Punat 4-50, J. K. Osp 12, M. P. Pola 6, A. D. Benkovač 10, F. T. Lovran 150, A. Ž. B. Punat 6, A. T. M.; Sv. Matej 6, A. C. Roč 3, L. P. Pola 1, A. Ž. Pola 3, M. B. Pola — 50, M. M. Valdebek 3, E. B. Premantura 5, J. S. Trst 10, K. M. Brgrad 6, I. O. Pola 5, J. S. Trst 4, I. T. Dobrinj 24, G. M. Ilok 5, N. V. Trst 3, V. P. Lipa 3, A. M. Šterna 12, A. P. Šterna 6, J. S. Šterna, G. M. Z. Orebič 2, „Kolo“ — Split 4, dr. F. S. Ljubljana 250, Cit. Daruvar 3, Cit. Zlatar 3, M. D. Opatija 12, V. G. Rov. Selo 6, M. M. Sv. Matej 3, E. M. Split 12, I. F. Kaldir 5, M. pl. M. Volosko 20, J. G. Paz 5;

u oktobru M. I. Rieka 220, F. D. Kastav 3, dr. F. S. Beč 3, J. F. Gorica 3, Cit. Petrinja 250, Dom Bakar 250, Dvor. Varaždin 3, dr. F. C. Barkovlje 4, Cit. Kraljevica 250, Cit. Crikveniča 1, Cit. Jaska 6, F. M. Knin 3, dr. E. Z. Buzet 3, L. S. Krk 12, S. S. Novi 4, M. V. Volosko 3, J. J. Kopar 9, S. M. Ičić 3, Cit. Osijek g. g. 3, Cit. Vinkovci 250, J. V. Umag 6, J. P. Gorica 6, J. S. Kršan 6, G. L. Lupoglava 3, Cit. Brinje 3, I. S. Čepići 6, K. B. Komen 6, Cit. Glina 250, M. Z. Pazin 6, F. K. Trst 180, A. M. Kringa 10, F. J. Lovran 15, I. V. Lahin 6, N. J. Omišalj 6, S. J. Podgrad 12, M. M. Baška 6, Fr. Z. Punat 2, I. C. Breza 3, F. J. Gračišće 12, dr. S. M. Beč 6, J. D. Vrhnik 12, I. K. Hrušica 12, K. K. Materija 30, A. S. Grac 6, F. P. Pican 8-60, Danica Lovran 10, J. G. Beram 20, A. B. Vrhnik 12, car. vijeće Beč 3, D. M. Cres 12, G. S. Nerezine 6, P. P. Murtar 6, Š. H. Zbandaj 3, S. F. Grdoselo 12-50, V. F. Gradina 8, A. D. Kastav 6, A. B. Pazin 3, D. Skup Trst 6, J. J. Barban 4, K. P. Trst 5, I. R. Ilolik 250, Cit. Medulin 6, I. K. Nova Vas 6, I. E. Pola 4, I. T. C. Žrenj 3, F. S. Cres 14, M. B. Cres 6, I. B. Dragozetić 4, L. J. Kastav 44-80, dr. I. Z. Pola 20, M. S. Ližnjan 2, P. P. Pola 1, J. C. Pomer 5, M. D. Pola 3, I. B. Pola — 50, I. M. Rieka 6, A. U. Rov. Sesó 4, A. Z. Sovudrija 6, R. R. Rieka 3.

Za oglase uplatiše sljedeća gospoda u septembru: I. Novak — Pazin K 10 — Ug. hr. parobr. društvo Rječka K 24 — A. Linardić Dubašnica K 9-44, ravn. del. škole Kastav K 4-20, ravn. pripravnice K 5-96, ravn. „Bosnia“ K 24, ravn. „Croatia“ K 30-30, I. Trinajstić, Dobrinj 1-68; u oktobru: Despot I. Pola K 3, Rogelj L. Vrhnika K 12, dr. I. Zuccon Pola K 16.

Objava!

Obični Svetomartinski sajam biti će ove godine u Hubeđu u ponedjeljak po Sv. Martinu, t. j. dne 18. novembra 1901. Pripravljen jest poseban prostor za drobno blago i živinu po propisu novog zakona.

Obćinska uprava u Hubeđu dne 30. oktobra 1901.

Seoski predstojnik:

Anton Rojc.

Listnica uredništva i uprave.

G. Gjuro Bach — Rieka — Vaše priposlano, u kojemu hvalite Vaše žigice, prihvatiti ćemo, ako podarite našu školsku družbu sv. Cirila i Metoda sa primjernom svotom. Pet stot kruna za takovu reklamu mislimo da nebi bilo prevenc.

Gospoda Katica i Marijan Marchi — Lanišće. — Vaših izpravaka nemožemo uz najbolju volju iskasti, jer neodgovaraju zakonitim propisima.

Objed (sastojeć iz juhe, mesa, 2 prikuha, te poslastice sa 1/4 vina)

Večera (sastojeća iz pečenke, 2 prikuha i sira te 1/4 vina)

dobije se za samih 80 nč. dnevno u restauraciji „Stadt Pola“

Restauracija SEPUKA - PAZIN sa sobami za prespavanje. preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obćajući uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i krepka vina. Dobiju se takođerđer desertna vina, likeri i slastiće.

Prsni čaj sa „Učke-Gore“ Izvstni domaći lijek proti **influenci, kaslju, nahladi i hrapavosti, protiprsnom kataru ili promuklosti grla.**

Cijena 50 para.

Glavno skladište:

Ljekarna L. Ghersetich, Volosko — Istra. Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Sve rođoljube i sljedne mesice, naka zahtijevaju „Naše Sloge“ po svim kavanah i gostionah koke u Puli tako izvan iste

Prvo slovensko skladište pokusstva

Antona Černigoj

Via di Piazza vecchia 1, u kući Narenzi, podružnica stolarske zaklade u Gorici.

Skladišta u Solkanu — Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokusstvo iz prve ruke.

Načelnik tambara izradnje i prodaje J. Stjepan u Sisku.

Štećak po 100, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
--

U izradnji su primak i sve druge vrste stolarske radnje. Preporučujemo dakle najviše posjet.

Ukolikvana god. 1900. na svjetskoj izložbi u Parizu i 1898. na milenijalnoj izložbi u Budimpešti.

Oglas!

Istarska vina ili dalmatinska moglo bi se razpačati na jednom od glavnih tržišta njemačkih. Vinogradari mogu se obratiti na dobrog poznavaca mjesta i običaja. On drži tamo pripravno prikladno skladište na svoje troškove. Uz poštene cijene sudjelovao bi i sam osobno. Ponude: „G. kr. amirevlijenik“ kod „Naše Sloge“.

Rodoljubi! Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice **svoj krojački posao** na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli. U zalihi imade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odijela, koja izvršuje točno po mjeri. **Anton Klement, krojački majstor.**